

Số: 09/2026/QĐST-DS

Đồng Nai, ngày 25 tháng 02 năm 2026

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 1 – ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đinh Trần Ngọc Phương Trang.
- Thư ký phiên họp: Bà Phùng Thị Ngọc Giàu - Thư ký Tòa án.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai tham gia phiên họp: Bà Phùng Mai Thùy - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 02 năm 2026, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 1 - Đồng Nai, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 529/2025/TLST-VDS ngày 09 tháng 12 năm 2025 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 290/2026/QĐST-VDS ngày 03 tháng 02 năm 2026, gồm những người tham gia tố tụng sau:

- Người yêu cầu: Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1976.

Địa chỉ: 2, khu phố E, phường T, TP, B, tỉnh Đồng Nai (nay là phường T, tỉnh Đồng Nai).

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/ Ông Nguyễn Văn K, sinh năm 1968.

2/ Bà Nguyễn Xuân N, sinh năm 2000.

Cùng địa chỉ: 2/4, khu phố E, phường T, TP, B, tỉnh Đồng Nai (nay là phường T, tỉnh Đồng Nai).

(Bà H, bà N xin vắng mặt, ông K vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

- Theo đơn yêu cầu và quá trình giải quyết vụ án, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị H trình bày:

Ông Nguyễn Văn K là chồng của bà, bà và ông K kết hôn năm 1999. Ba mẹ ông K đều đã chết. Bà và ông K có 01 con chung là Nguyễn Xuân N, sinh năm 2000.

Lúc nhỏ ông K phát triển bình thường. Đến khoảng năm 1974 thì ông K bị bệnh, sợ người lạ, thường xuyên nói nhảm, bỏ đi lang thang. Gia đình ông K đưa ông K đi điều trị tại Bệnh viện T một thời gian thì khỏi bệnh, về nhà và lập gia

đình. Tuy nhiên đến năm 2002, ông K lại phát bệnh và nhập viện điều trị tại Khoa B1, Bệnh viện T1 từ đó đến nay.

Do đó, bà H có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn K là người mất năng lực hành vi dân sự.

Do bận đi làm nên bà xin vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ việc.

- Theo bản trình bày ý kiến ngày 12/01/2026 của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Xuân N trình bày:

Thống nhất với mọi ý kiến, yêu cầu của bà H trong vụ việc. Do bận công việc nên bà N xin vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ việc.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: Bà Nguyễn Thị H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn K mất năng lực hành vi dân sự, nên quan hệ pháp luật được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Nguyễn Thị H yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn K mất năng lực hành vi dân sự, hiện ông K đăng ký thường trú tại địa chỉ: 2, khu phố E, phường T, TP, B, tỉnh Đồng Nai (nay là phường T, tỉnh Đồng Nai). Do đó, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai, theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung: Bà Nguyễn Thị H là vợ của ông Nguyễn Văn K. Cha mẹ ruột của ông K đã chết, ông K và bà H có 01 con chung là Nguyễn Xuân N, sinh năm 2000. Lúc nhỏ ông K phát triển bình thường. Đến khoảng năm 1974 thì ông K bị bệnh, sợ người lạ, thường xuyên nói nhảm, bỏ đi lang thang. Gia đình ông K đưa ông K đi điều trị tại Bệnh viện T một thời gian thì khỏi bệnh, về nhà và lập gia đình. Tuy nhiên đến năm 2002, ông K lại phát bệnh và nhập viện điều trị tại Khoa B1, Bệnh viện T1 từ đó đến nay. Do đó, bà H có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Văn K là người mất năng lực hành vi dân sự

Ngày 08/01/2026, Toà án nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai ban hành Quyết định trưng cầu giám định về năng lực nhận thức, làm chủ hành vi đối với ông Nguyễn Văn K tại Viện pháp y tâm thần Trung ương B. Ngày 21/01/2026, Viện pháp y tâm thần Trung ương B đã tiến hành giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Văn K. Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 57/KL-VPYTW ngày 28 tháng 01 năm 2026 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B, đã kết luận như sau:

- Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn K bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh

có mã số F20.5. Giai đoạn sa sút. Hiện nay đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Với nhận định trên, xét thấy việc bà Nguyễn Thị H có đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn K mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

[5] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai:

Về việc tuân thủ quy định của Thẩm phán, thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung:

Xét thấy: Theo quy định tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 57/KL-VPYTW ngày 28 tháng 01 năm 2026 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B đối với ông Nguyễn Văn K thể hiện:

- Tại thời điểm giám định đối tượng Nguyễn Văn K bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F20.5. Giai đoạn sa sút. Hiện nay đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, áp dụng quy định trên có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn K là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị H phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định pháp luật.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 1 – Đồng Nai phù hợp với các chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được xem xét tại phiên họp, nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Áp dụng Điều 23; Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 53; Điều 54; Điều 57; khoản 2 Điều 58 và khoản 2 Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Văn K là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố ông Nguyễn Văn K, sinh năm 1968, địa chỉ: 2, khu phố E, phường T, TP, B, tỉnh Đồng Nai (nay là phường T, tỉnh Đồng Nai) là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị H phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí do bà Nguyễn Thị H đã nộp 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo biên lai số 0008717 ngày 19/11/2025 của Thi hành án dân sự tỉnh Đồng Nai. Bà Nguyễn Thị H đã nộp đủ lệ phí.

4. Bà Nguyễn Thị H, bà Nguyễn Xuân N có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết hợp lệ. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND khu vực 1 – Đồng Nai;
- THADS tỉnh Đồng Nai;
- Các đương sự;
- Lưu.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Đinh Trần Ngọc Phương Trang